

ÁLLAMI GAZDASÁGOK NYÁRFATERMESZTÉSI BEMUTATÓJA

Érdekes újdonsággal leptek meg az Állami Gazdaságok Országos Központja által, a Kiskunhalasi Állami Gazdaságban rendezett — immár hagyományos — erdészeti bemutatón, 1981 október végén. A program nemesnyár-véghasználatot ígért *Timberjack* gépekkel, vágástéri hulladék hasznosítását és a nemesnyárasok tuskóinak gombával történő lebontását a vágásfelújítás előtt.

Az első programponthoz a ma már országosan ismert gépek között új volt a KR—3 egri kérgező. A gépek jól szervezett munkája mellett számunkra érdekesebb volt maga a bemutatott állomány. Mindig nagy hatású a kezdetben még lelkes agronómusok által telepített „cellulóznárasoknak” — amelyek telepítésénél ott voltunk, fejlődésüket éves bemutatókon végigkísértük — mai, csaknem $30\text{ m}^3/\text{ha}$ összfatermés átlagnövedéket felmutató képe.

A második programponthoz enyhe túlzásnak tűnt. A teljes vágástéri hulladéknak hasznosításából itt csupán a 8 cm-nél vékonyabb, legallyazott facsúcsok aprítását és gombatermesztésre való felkészítését láthattuk. Az összes hulladéknak a felaprítására alkalmas gép egyelőre még hiányzik. A látvány így is meglepő volt, mert a gazdaságban kissé félrevezető módon, ágtuskónak nevezett anyagnak gombatermesztéssel való eredményes hasznosítását mutatta. Az egyébként problematikus értékesíthetőségű apríték ilyen — viszonylag kis — tételekben is gazdaságosan használható fel.

A gazdaság újítókollektívája által kialakított eljárás szerint a fát felaprítják, az aprítékot fóliával bélelt földsilókba fúvatják, gombafonállal beoltják,

A tuskók beoltása gombafonállal

érlelik, és végül oltóanyagként vagy árugomba-termelés útján értékesítik. Vége állítólag ezzel sincs, mert a gomba által feltárt anyagot a szarvasmarha elfogyasztja és takarmánynak ígérkezik.

Erdészeti szempontból még ennél is jelentősebb, amit a gazdaság a nyárfatuskók lebontása terén elért. Ha kisüzemi módszerrel is, de nagy méretekben fogott a gyérítési tuskók korhasztásába és ma már meggyőzően bizonyítja, hogy a nemesnyárasok egyre sürgetőbb felújításának ez a leggazdaságosabb módszere. A tuskók és a gyökerek szövete négy év alatt oly mértékben fellazul, hogy az ekének semmiféle akadályt nem jelent. Tudtuk ezt már korábban is. Beszéltünk, írtunk róla országosan, de megvalósítva itt láthattuk először nagyüzemi méretekben.

Újabb nemesnyár-telepítéseink zöme a mezőgazdasági üzemek kezelésében van. Csak természetes, hogy a nyárgazdálkodás újdonságaival eddig és most is, az állami gazdaságok területén találkozunk. Mégis rá kell mutatnunk a mezőgazdasági nagyüzemen belül a középüzem jellegű erdészeti üzemág rendkívüli rugalmasságára, innovációs készségére. Fel kell figyelnünk arra, hogy a Kiskunhalasi Állami Gazdaság kereken kettőezer hektáros erdészeti üzemága három erdőmérnököt foglalkoztathat. Megértő gazdaságvezetés alatt egy fiatal, de máris jó gyakorlatú és képességű ágazatvezető két lelkes, az új iránt fogékony munkatárssal, a gazdaság legrosszabb termőképességű részein 2,5—3,5 millió forintnyi nyereséget mutat ki. A közel tízezer hektáros állami gazdaság alig több mint 40 millió forintnyi évi összeredményt ér el.

Ezeknek a viszonylag leggyengébb — országosan 4—8 aranykoronás — földeknek eredményes hasznosítására mutatott rá megnyitóbeszédében dr. *Petrits Pál*, az Állami Gazdaságok Országos Központjának főosztályvezetője, kiemelve a mezőgazdaságon belül kicsiny erdészeti üzemág termelésének népgazdaságilag is rendkívüli hasznosságát. A bemutató előtt *Erdős László*, az üzemág központi idányítója, ismertette az ágazat előtt álló feladatokat, ellátásuknak lehetőségeit. A meglévő nyárasokban intenzív gazdálkodásra és az erdőfelújítások időbeni elvégzésére hívta fel a figyelmet. A bemutatónak házigazdája *Kocsis Vilmos* erdőmérnök volt.

Jérôme René

Romániai tanulmányút során az Erdélyi-Hegység és a Kárpátok erdeiben jártak az Alsó-ausztriai Erdészeti Egyesülés tagjai. Jelentősebb benyomásaikat pontokba foglalva adták közre. Ezek közül legérdekesebb az az összegező meglátás, amely szerint az erdőgazdálkodás jelentőségét ott még nem ismerték fel teljes egészében, ami nyilván az iparosítás előtérbe helyezésére vezethető vissza. Nehézséget láttak a fakitermelést ellátó feldolgozó kombinátok és az erdészetek

közötti összhang megteremtésében különösen a gyérítések és száradék kitermelése terén. Hasonló nehézség mutatkozott a külön szervezetben dolgozó erdőfeltárással. A csekély mértékű feltártás egyes tájakon tömeges kitermelésre kényszerít. Csekélynek találták a más országokkal való tapasztalatcserét, s így azok tapasztalatai ott nem hasznosulnak. Újabbán gondot okoz a mindenütt tapasztalható tölgy csúcsszáradás.

(AFZg, 1981. 10. Ref.: *Jérôme R.*)